

השביתה ותדמיתו של המורה

מאת: עמיהוד ישראלי

תשעה קבין של שיח ולהג נטלו גערות ה-
סמינר וכך דרכו של עולם.

ובעוד מיודענו מהדס בצנעה לעבר ה-
קתדרא, היו הנערות ממיכות בעיסוקיהן,
מי בשערה, מי באיפורה ומי בתשבציה,
בעמל רב ובמאורי-פנים היסה המורה את
הכוורת המזוממת ופתח בתלמודו אודות
שירי-ציפור-הנפש של משורר הצרצר הידוע,
מנחם-מנדל וויבושעביץ, שנפטר בדמי ימיו
ושירת חייו באמצע נפסקה. ובעוד מורנו
משתלהב מלהט היצירה ומעוז הביטוי היו
הנערות מצחקות ומצחקות כדרכן בקודש,
ולא הועילו לו, לזיאמה, לשון-רכה-משברת-
גורם, אף לא דברי כיבושין שהיה מטיח ב-
חניכותיו. הוא בשלו והן בשלהן. ואף של-
עתים צץ הרהור אפיקורסי במוחו של המחנך
לאמור — בנות אלה, מה שמלתן קצרה, דעתן
קצרה עוד יותר — לא שבת מתלמודו והיה
ממשיך ומספר בשבחי המשורר וויבושעביץ
עד תום השיעור. אלא שקפץ עליו רוגזו של
סמאל ימ"ש, ומעשה שהיה כך היה: אחת
התלמידות, שספרי מינין נושרין כרגיל מ-
חיקה, הציצה באקראי במורה ועינה הפוחזת
קלטה, כי נפרמו (לא עלינו) כפתורי מכנסיו
של מחנכה הדגול, מר ירחמיאלי. ומיד,
בקול-צקון-הלחש עברה הריגה בכתה, כי
נפל דבר במלבושו של המורה. והיו הבנות
פוצחות בפצח מפצחין ועולזות למישבתו של
מיודענו. כל גערותיו בצחצחות שפת עבר,
עלו בתוהו, שכן לא ידע מחנכנו מה עלו
להם, לכפתורי מכנסיו (כפתור ופרח!) וי-
נסתר הדבר מבינתו. לבסוף, כשכלו כל ה-
קיצין והכתה היתה כמרקחה, ניצתה חמתו
של זיאמה. בידו הרופסת הלם במכתבתו,
ובעיים-רוחו זעק כמהתעתע: — אם הצחוק
לא ייפסק, אוציא מיד את גורם הצחוק
החוצה..."

" — המורה הותיק לספרות, זלמן
ש. ירחמיאלי (לשעבר זיאמה רחמילוביץ),
היה פוסע מעדנות לעבר כיתתו אשר בבית-
המדרש למורות ולגננות ע"ש פרץ שלומי-
אלי, המחנך הדגול והמנוח.

— צפרא טבא — היה מקדים ואומר
לתלמידותיו בעוברו בטרקלין בית-המדרש,
שכן כלל היה נקוט בידו להיזהר בכבודן
של תלמידותיו שמהן תצא תורה, יתרה מ-
זאת, אותו בוקר היתה רוחו של מכובדנו
זלמן טובה עליו ומצב רוחו — שפיר, שכן
קודם לכן פסק פסקו באוזני המנהל בעניין
פלוגי שהיה מנסר בחללו של עולם "הד-
החינוך", ונתקבלו דבריו בסבר נאה. ולאחר
מכן גחן לעבר תאו שבחדרי-המורים ודלה
מתוך אותה קופה-של-ניירות את המחאת
משכורתו החודשית, ומייד עלו בני-מעיו:
472 דינרים טבין ותקילין! כלום אלו מילתא
זוטרתא! הציץ זיאמה באותו סרה-עודף ה-
צמור להמחאה (לוקש בלע"ז), ולמראית ה-
גיכויים הרבים הימהם בינו לבינו: — אכן,
רבו גם התעצמו צרכי הבטחון לאחרונה, ולא
זו בלבד אלא שדינרים רבים נזכו להקמתו
של מישכן אוהל מועד, אותו פלטרין וזבול
למחנך העברי, אותו מקדש-מעט המוקם וי-
הולך בפאתי קרת. וכך, שעה שהוא מפיס
דעתו ומצדיק את דינא דמלכותא, התקרב
מיודענו לעבר אסקופת פתח כתתו, תוך
שהוא מצניע את אסופת-כריכי-לחמו ביל-
קוטו המרוט והדהוי, ונותן דעתו לדחוק את
עתונו "דבר" עמוק בביי-תרמילו. כתר זעיר
ומר ירחמיאלי ניצב מלוא קומתו השחוחה
בשער כתתו, כשידו מחליקה על פריפת-
עניבתו המיושנת ומתקינה את משקפיו עלי
חוטמו. דא עקא, שהבנות לא נחפזו לקדם
את פני מחנכנן בקימה ובדומיה. אלא שזיאמה
היה מוחל להן בסתר לבו, שהרי בנות
ישראל באות הן ואין העניות מנוולתן. והלוא